

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

Archiepiscopul nostru la Sebeșul-săsesc.

Precum am anunțat deja în numărul nostru ultim, pe Dumineca trecută era satorit termenul pentru sfințirea uneia din cele două biserici dela Sebeș, care a fost renovată radical. Sfințirea a fost îndeplinită de însuși Înaltpreasfințitul nostru arhieru, căruia și cu acest prilej i-s'a făcut acolo o primire vrednică și frumoasă. Iată ce scrie „Tribuna” din Sibiu despre acea primire:

Presentarea capilor bisericesci în mijlocul poporului este cel mai puternic mijloc de întărire a dragostei, alipirii și statorniciei către biserica străbună.

Conștiu de însemnătatea și de puternicia acestui mijloc, Escelența Sa Metropolitul Românilor ortodocși din patria noastră, Ioan Metianu, îl folosește cu mare zel și abnegațiune.

Manifestațiunile poporului de prin locurile unde se dă rarul, plăcutul și fericitul prilej de a vedea, auzi și de a fi binecuvântat de înaltul dignitar bisericesc, sunt manifestațiuni înălțătoare de inimi, de mângâiere sufletească și de rară bucurie și fericire pentru el.

Măreța figură a Escelenței Sale, finuta sa bărbătescă și impunătoare, vocea dulce și sonoră, povețele instructive, adevărate „cuvinte de aur” date cu atâta bunăvoință, bunul renume de care se bucură, și mai adăugând la aceste sublimе calități și strălucita pompă în care se prezintă: sunt momente datătoare de emoțiuni extraordinare.

De astfel de emoțiuni fericite au fost cuprinși și credincioșii bisericii gr. or. din orașul Sebeșul-săsesc, din prilejul visitațiunii canonice făcută de Escelența Sa în acest oraș în zilele 9/22 și 10/23 Septembrie.

Românii gr.-or. din acest oraș au dovedit cu această ocaziune că sunt conștii de însemnătatea acestui fapt, prin aceea, că i-au făcut ospelul rar o primire dintre cele mai grandioase, dovedind totodată prin această alipirea cea nemărginită ce o au față de capul bisericii lor, și prin această de biserica lor însași.

Raportul următor, despre cele întâmplate în aceste 2 zile, va confirma pe deplin aserțiunea de mai sus.

Suita.

Intocmai ca și la Seliște, Reșinari și Petroșeni, visitațiuni făcute în acest an, Escelența Sa a plecat la Sebeșul-săsesc însoțit de unii dintre sfinții săi din centru. Dela Sibiu a fost însoțit de P. O. domni: asesorul consistorial *Zacharie Boiu*, Dr. *Eusebiu Roșca* și Dr. *Elie Cristea*, precum și diaconul *V. Orăsan* și clericul *I. Comanescu*. Ear' la gara din Mercurea s'a mai atașat la această suită și P. O. domn protopresbiter *Ioan Droc*.

La Răhau.

În drumul spre Sebeș cea dintâi comună aparținătoare protoprosbiteratului Sebeș este comuna fruntașă Răhau.

La gara acestei comune au eșit spre întâmpinarea Escelenței Sale preoții și

învățătorii cu elevii, în fruntea unui număr mare de țărani din comuna amintită, precum și din comunele Călnic și Deal.

La oprirea trenului Escelența Sa este întâmpinat cu puternice aclamări de „trăiescă”. Dându-se jos Escelența Sa, inteligentul preot din Răhau, dl. *Nicolae Cărpinișan*, rostește următorul cuvânt de bineventare, care de asemenea a fost acoperit de furtunoase aclamări:

„Escelența Voastră!
I. P. S. ale Arch. și Metrop.!”

O generațiune întrăgă, ba aproape două generațiuni au apus în recele momente ducând cu sine dorul ferbinte de a vedea și în aceste părți pe supremul lor păstor sufleteș și cap al bisericii noastre dreptmăritore.

De aceea noi înțelegând acum prea lăudata și nobila rezoluțiune a Escelenței Voștre de a cerceta centrul protoprosbiteratului nostru și a vîrși și aici balsamul mângăitor al învățăturilor vecinice și mântuitoare ce cu multă profuziune și atât de des ați împărtășit fraților noștri din alte părți: ne prosternem înaintea Escelenței Voștre, rugându-vă umilit, ca acum la intrare pe teritoriul acestui protoprosbiterat să primiți în numele locuitorilor din comunele mărginașe: *Răhau*, *Călnic* și *Deal*, espresiunea sentimentelor noastre de omagiu, adâncă stimă și venerațiune, și permițându-ne a săruta dreapta binecuvântătoare, să vă dorim *bun sosît* și să rugăm neconștient pe Tatăl ceresc, ca să vă țină încă mulți ani pe Escelența Voastră drept îndreptând cuvântul adevărului.

Să trăiți întru mulți ani!”

Escelența Sa în puține cuvinte, fiind timpul de rămânere al trenului foarte scurt, mulțumește pentru manifestațiunea această plăcută și după-ce împărtășește binecuvântarea arhierescă asupra tuturor, se urcă în tren, care pleacă însoțit de ovațiunile puternice ale numărului public. Inteligența din comunele amintite, domni, preoți, notari, învățători dimpreună cu soțiile d-lor s'au urcat de asemenea în tren spre a însoți pe înaltul dignitar bisericesc.

La Sebeșul săsesc.

Puțin după orele 11 a. m. trenul intră în gara Sebeș. Peronul gării era îndesuit de public ales, îmbrăcat în haine de sărbătoare eșit spre întâmpinare. De față era protopresbiterul tractual dl. *Sergiu Medean* și protopresbiterul în pensiune *Ioan Tișeu* încunjurat de toți domni preoți și învățători din tract, magistratul orașului în frunte cu primarul *Otto Konrad* și senatorul *Vasile Aldea*, căpitanul orașului și alți onorațorii.

După-ce se domoliră puternicele strigăte de „trăiască” și „hoh”, cu cari a fost întâmpinat Escelența Sa, protopresbiterul S. Medean a rostit următorul cald cuvânt de bineventare:

Escelența Voastră!
Înalt Preasfințite ale Arceiepiscop și Metropolit!

Cu mare dor și neastempăr au așteptat fiii bisericii noastre, clerul și poporul din tractul protoprosbiterat al Sebeșului, momentul fericit de a pute primi în mijlocul lor pe părintele, pe arhierul iubit.

Mare li-e deci bucuria, când ferbinte la dorință o ved astăzi împlinită, având fe-

ricirea de a saluta în mijlocul lor pe Escelența Ta.

Pentru-că în adevăr, ce bucurie, ce mulțumire mai mare poate avea poporul nostru, care trăiește în împrejurări foarte grele, decât de a vedea și saluta pe arhierul iubit, pe arhierul, despre care este convins, că cu zel neîntrecut și cu răvnă apostolască, cu vreme și fără vreme, neconștient și neobosit lucră pentru fericirea vremelnică și vecinică a fiilor săi.

O dovadă foarte puternică a iubirii și zelului cu care lucrați, Escelență, pentru poporul, ce proovedința divină l-a concretizat arhierului Escel. Tale este ziua înălțătoare de azi, când la vîrstă înaintată și din mijlocul atator ocupațiuni și greutăți ce vă încanjură, primind învitarea poporului credincios din Sebeș, binevoiți a descinde între noi, pentru sfințirea bisericii noastre de aici.

Pe când dau dar' espresiune imensei bucurii a clerului și poporului din protoprosbiteratul Sebeșului, îmi permit totodată în numele acestora, a Vă aduce cea mai ferbinte mulțumită și recunoștință pentru dragostea ce le arătați prin această visitațiune, pentru iubirea, zelul și abnegațiunea cu care lucrați întru promovarea intereselor bisericii noastre și a poporului român. Și asigurându-vă despre iubirea și devotamentul cu care Vă datorește acest cler și popor, mai implorând și ajutorul părintelui ceresc, ca să puteți duce în deplinire actul sfânt de mîne, Vă urez deplină sănătate și un bine ați venit în mijlocul nostru! Să trăiți la mulți ani!!!

Escelența Sa emoționat de primirea ce i-se face, răspunde că această manifestațiune făcută persoanei Sale o privește că făcută bisericii, al cărei cap este, și mulțumește pentru dragostea manifestată de către fiii săi sufletești.

După acestea primarul orașului dl. *Otto Konrad* ține următoarea vorbire:

„Escelența Voastră. Imi iau voe a vă saluta cu cea mai mare devoțiune pe Escelența Voastră, în numele acestui oraș. Orașul sîrbăză prezența Escelenței Voștre între zidurile sale ca eveniment de mare însemnătate, pentru-că toți locuitorii, fără deosebire de confesiune, onorează în Escelența Voastră atât pe capul suprem al bisericii gr.-ort., precum și pe înaltul promovător al iubirii de patrie și de neam, al vieții noastre de stat și al culturii. Fie ca ciasurile petrecute de Escelența Voastră între zidurile noastre să aducă binecuvîntare comunității bisericești gr.-ort. și orașului, și tot așa și adevărată mulțumire pe seama Escelenței Voștre. Dumnezeu se vă protégă, Escelență, în orașul nostru!”

Escelența Sa răspunde, mulțumind primarului, tot în limba germană și exprimându-și dorința, ca locuitorii orașului Sebeș să viețuiescă și de aici înainte în bună înțelegere spre binele și înaintarea acestui oraș.

Ambele vorbiri ale Escelenței Sale au făcut bună impresie la toți și ovațiunile urmate acestora pare-că erau nesfîrșite.

După-ce s'a făcut recomandarea persoanelor oficiose, Escelența Sa trece prin frumosul spălișor făcut de către membrii Reuniunii meseriașilor numită „*Andreiana*” și se urcă în trăsură, la care erau înhamăți 4 cai.

O parte însemnată a publicului se urcă de asemenea în trăsură și astfel se formează un frumos cortaj, în fruntea căruia mergea un banderiu compus

din călăreți din comunele *Pian*, *Răhau*, *Laz* și *Lancrăm*; îi urma în șiruri de patru, Reuniunea de cântări și apoi numeroasele trăsuri.

Astfel înainteză imponentul cortaj încet prin spălișorul de mulțimea de țărani din loc. Ordinea este exemplară, ceea-ce face onoare pompierilor și poliției, cărora a fost încredințată susținerea ei. În sunetul clopotelor dela toate bisericile din acest oraș imponentul cortaj ajunge în strada „Grecilor”, de unde se începe locuirea în masă a Românilor. La porța triumfală ridicată în această stradă a eșit spre întâmpinare comitetul parochial și tinerimea școlară. Parochiul *Zevedeu Mureșan* îmbrăcat în odăjdii bisericești, cu sfânta evanghelie în mîni, rostește următorul cuvânt de bineventare:

„Escelența Voastră

Înalt Preasfințite ale Archiepiscop și Metropolit!

Românul de când e, totdeauna a fost cu credință tare și alipit cu trup și suflet de sfânta sa biserică. Așa a fost în trecut și așa e și azi. Și cum nu, când vede și e deplin convins, că singur sfânta noastră biserică strămoșească a fost, care atât în zile senine, de cari puține a avut, cât și în zile negre, ea singură a fost scutul și conservarea, mângâierea și mântuirea noastră.

În biserica străbună și-a aflat Românul scăpare în trecut și și azi singur sf. noastră biserică e locul de întărire și mângâiere. Ea este carea ne încălzește, ne luminează, ne îndreptă și conduce în valurile lumii acesteia de multe-ori chiar prea grele.

De aci urmarea firească este, că poporul român e unul din cel dintâi întru iubirea, cinstea și venerațiunea ce o dă antestătorilor bisericii sale și îndeosebi capului său bisericesc.

Puține popore sunt, carisă-și cinstescă, iubescă și veneraze pe capul bisericii sale, ca Românul, și cari să dorască cu o așa duioșie a-și vedea pe acesta în mijlocul său, penru a-i da binecuvîntarea arhierescă.

Escelența Voastră!

Poporul român gr.-or. din Sebeșul-săsesc, din această comună parochială, una din cele dintâi ale arhidiecezei ce păstoriți, un stîlp puternic al bisericii noastre străbune, de de mult avea o mare dorință în pieptul său, de a vedea în mijlocul lor pe Înalt P. Sf. Vostră „Păstorul cel bun și înțelept”. Această dorință azi o vedem împlinită.

Mare e bucuria noastră în ziua de azi și neuitată va fi în fiii acestei parochii.

Vă mulțumim din inimă, asigurându-Vă de fii adevărați și cei mai supuși credincioși.

Prin această ne-ați făcut, ca mai tare să ne alipim de sfânta noastră biserică străbună națională și să fim mai zeloși întru îndeplinirea datorințelor noastre către ea, dela care ne vine tot binele.

Plini de bucurie, cu brațele deschise și cu inimă curată Vă primim în mijlocul nostru zicându-vă „Bine ați venit”, și rugăm din tot sufletul nostru pe Dumnezeu cerului, să vă lungescă anii vieții plini de sănătate și virtute, ca să mai puteți încă mult propovădui învățăturile așezate în această sfântă evanghelie a lui Iisus Christos spre binele și fericirea noastră.

Să trăiți Escelența Voastră mulți ani fericiti.

Trăiescă!”

Și aici Escelența Sa mulțumește vorbitorului și comitetului parochial de primirea ce i-se face, zicând că vine să-și împlinescă o datorință ce are, datorința părintelui de a-și vedea și povetui pe fiii sei.

După ce a primit dela d-sora *Murșan* frumosul buchet oferit, înainteză pe jos până la biserica „cea nouă”: Frumosa și spațioasă biserică este pe dată îndesuită de public. Aici se rostește o scurtă rugăciune, și după-ce Escelența Sa adresază o vorbire plină de părințești învățături, se retrage la cuartirul destinat în casele dlui protopresbiter *Ioan Tîpșiu*, un consătean și vechiu prietin al Esc. Sale.

După o mică pauză primește deputațiunea preoților și învățătorilor din tract, a comitetului parochial și diferitele corporațiuni din loc, și tuturora le adresază cuvinte de încurajare și povețe.

După prânz a făcut mai multe vizite, ear' seara, fiindcă a doua zi urma sfîntirea bisericei renovate, a asistat la serviciul numit „priveghere” celebrat în biserica „nouă” de cătră d-nii *Zacharia Boiu*, *Sergiu Medean* și *Vasilie Domșa*. *Arghir*.

Apponyi despre chestia naționalităților. Alaltăieri și-a ținut în Jászberény darea de seamă despre activitatea parlamentară contele *Apponyi Albert*, — prima dare de seamă de când a intrat în partidul guvernamental. Vorbind despre liberalism, instituțiuni liberale și prestigiu, cu ajutorul cărora grandioasă (fenséges) națiune maghiară va pute să țină în sfera puterii sale de atracțiune pe cetățenii nemaghiari, — marele opoziționist de odinioară a zis și următoarele:

„Oh, știu eu bine, că păcătoșele agitațiuni naționalistice au și astfel de manifestațiuni și — ceea-ce e și mai important — astfel de preparative, în contra cărora lupta directă nu i ertat să pauzeze, asprimea necruțătoare nu i ertat să înceteze; știu, că asigurarea unității naționale pretinde dispozițiuni îndreptate direct spre acest scop, știu însă și aceea, că toate acestea, fără acea forță morală, pe care o dă prestigiul național ocrotit în toate direcțiunile și neesecționabila funcțiune a instituțiunilor de stat, fără forța ce o dă autoritatea dreptului și dreptății, sunt muncă zadarnică. Conștiința de sine nu poate fi suplinită prin vapor, nici forța prin violență; dacă voim, ca toți să stimeze și iubiască patria acestă, să o facem de așa, ca să impună stimă și iubire.”

Asociațiunea la Băile-Herculane.

Seara de cunoștință.

Pentru a putea lua parte la așa numita „Seară de cunoștință”, mi-am rescumpărat pe prețul unei corone un „semn distinctiv”, un fel de cocardă vînetă cu inscripția „Astra”, nu atât pentru a mă cunoște lumea că sunt și eu un participant la adunare, ci mai ales pentru motivul, ca să pot beneficia de o reducere de 50% la prețul camerelor și de 25% la consumațiuni, ceea ce în mare parte nu ni-a prea succes, reducerea fiind o chestiune mai mult facultativă. Inarmat dar cu insigniile Astei și basat mai ales pe vre-o doi bani în pungă, majestos mi-am îndreptat pasul spre „Salonul de cură”, localitate destinată pentru seara de cunoștință, concert, bal și banchet. Acest edificiu pompos, ca și curtea Rudolf, Francisc Iosif și vila Elisabeta, s'a zidit sub conducerea profesorului cavalier de Dodorer, de la politehnicul ces. și reg. din Viena. Pompa colorilor însoțită de lumina electrică a cel puțin 250 lampione, cari lumineau feeric prin vastul și elegantul salon, „redesteaptă în cercetător farmecul povestitor din Orient”. Pe frontispiciul salonului de cură e cu litere mari gravată inscripția: „SALUTI ET LAETITIAE!” — Sănătății și veseliei!

Sănătoși eram, dar voioși nu prea, deci haid' în salon, dacă suntem invitați de o inscripție gravată tocmai în limba noastră străbună! Să facem cunoștință cu frații noștri veniți din patru unghiuri, d-ur nu înzădar o numim noi „seară de cunoștință”.

Când am intrat în salon, se jucase tocmai o tombolă. Era lume multă, români și străini de ambe sexele. O liniște adâncă domnea în întreg salonul; numai un „împieगत al tombolei” striga din răspuneri numerii scoși, în toate trei limbile patriei. Asta mi-a plăcut, și mi-am zis: „Vedeți, că totuși se respectă legea despre naționalități, — la tombolă!”

Dar când am auzit rostindu-se afurisit număr „13”, am încremenit și haid' tunde-o băiete, aici nu e de tine! Am intrat dar în restaurantul din nemijlocita apropiere și acolo am găsit multă lume românească, așezată pe la mesele cu bere și vin, făcându-se vede studii din bereumatologie și vinologie. Unii însă erau de tot serioși și discutau cu o gravitate profundă chestiile de azi încerciate cu lucrurile de mâne. Intr'altă parte a restaurantului am aflat apoi spre marea mea bucurie pe On. membri din comitetul central dimpreună cu stim. lor familii, și anume familia P. Cosma, Sibiu, fam. Cosma Timișoara, L. Simonescu, Iosif Vulcan, George Pop de Băsesce, fam. Dr. C. Diaconovich, fam. Dr. I. Beu, O. Tilea, fam. Nic. Togan energicul naționalist Petre Călcianariu și pe alții. Am luat o bere solvită cu 28 fleri și am trecut iarăși în salon, când iată tinerul stud. univers. dl Tiberiu Bredicean dă curs liber unui vals drăgălaș la sunetul capelei militare dela reg. 33 din Arad, staționate aici pentru sezon.

Dar nu-i jocul pentru mine, sunt mai mult bătrân, decaț tinăr, dar nici salonul acesta de nasul meu; m'am coborît în parter suterană a „Salonului de cură” în berea din așa numitul „subsol”. Aici, altă viață, altă animație, altă însuflețire! Protopresbiteri mai „practici”, preoți mai destoinici, dascăli mai harnici, coriști puternici, și notărășei cam volnice își petrecu „în dulce iubilo” și se delectau la ariile naționale, mai jalnice și doioșe, mai voinicesci și inspirătoare de dragoste, executate cu mult foc de un taraf de lăutari din Bozovici, în frunte cu măiestrul lor, „sireacul” Luca Simu. Dar ori și cât m'am desfătat la priveliștea acestă încântătoare, eu și mulți alții totuși n'am putut face „multe cunoștințe”. Nu, pentru-că amersurat principiului: „Similis simili gaudet”, oșpetii se postaseră la mese după ținuturi și orașe, Almăjenii aici, grănicerii de pe valea Cernei colo, Lugoienii la o parte, Caransebeșenii la alta; iar cei chiar străini de tot — străini pentru noi, și noi pentru ei, — îi vedeai singuratici mai preumblându-se, mai bînd stante sesiune câte un pocăl de bere, așa numitul „Stebier”. Ar trebui dar, ca în fine să se afle modalitățile pentru arangierea în adevăratul înțeles al cuvîntului a „sărilor de cunoștință”!

O privire fugitivă prin băi.

După un somn dulce, Duminecă dimineața după orele cinci am făcut o mică preumblare prin băi, și într'alte etă ce mi-am însemnat:

În fața cuartirului meu (Ferdinands-hof) se află baia „Sarolta”, asupra căreia e o terasă pentru capela militară, carea din salonul de cură s'a mutat pentru o oră aici, spre a-mi oferi unele momente de distracție. Capela, sub conducerea dlui Iacob Pazeller execută tot arii românești. Din jos de terasă într'un zid al băii am aflat următoarea inscripție: „Franciscus, Austriae imperator, Hungariae, Boh. Long. Ven. Gal. Lod. et Illyr. Rex, cum augusta conjuge Carolina itinere faustissimo imperii provincias perlustrans insignes antiqua salubrim aquarum laude Thermas herculanas. Ad Meadium invisit die I. Oct. MDCCCXVII.” — Lângă curtea „Ferdinand e baia „Elisabeta”. Pe piața Herculana e „Curtea Francisc”. În mijlocul pieței e monumentul lui *Hercule*, de o înălțime de 8 metri, cu 4 fântâni săritore, cu un basin rotund, vîrsat din materii de rămășițe de tunuri. Apa e foarte bună și recortore. După aceea urmăm „Curtea Teresiană” și vis-à-vis spitalul militar. Mergînd mai departe, dăm de „baia Ludovic”, în fața căreia e situată capela rom. cat. Pe pajistea Széchenyi (Le pre Széchenyi) în sus aflăm în zidurile din stînga două rămășițe de sarcofage romane, cari și acum bine se pot observa. Nu departe dăm de isvorul „Carol” cu apă naturală de beut, ear' mai în sus dăm de baia „Hercule”, unica baie, carea nu cuprinde substanțe sulfurice, ci „e de natură salină, puțin minera-

lisată, dar de o enormă cantitate de apă termală”. Mai în sus dăm de drumul ce duce la „Spelunca lotrilor” (Grotte des larons), ear' ceva mai în sus am dat de o inscripție în limba maghiară, de cuprinsul, că la 16—21 Septembre, anul 1872, s'a ținut în Băi un congres al medicilor și naturalistilor din patrie, 909 la număr. Ar fi consult, ca și „Asociațiunea” noastră să așeze la un loc potrivit o asemenea *tablă comemorativă* întru amintirea ținerii adunării sale generale în 1900 în Băile-Herculane. Ce credeți n'ar fi bine?

Acum, după ce am făcut și o baie în stabilimentul „Hercule”, cred, că s'au sculat și domniile; să ne grăbim deci spre centru.

Bineventarea Comitetului central.

La orele 8½ a. m. membrii comitetului central se întrunesc toți la locuința presidentului Asociațiunei, a Rev. Domn I. M. Moldovan, în „Vila Elisabeta”. După 10 minute sosesc la locuința presidentului membrii comitetului cercual din despărțământul Caransebeș în frunte cu presidentul acestuia, P. O. D. Andreiu Ghidiu, protopresb. și membrii comitetului arangiator sub conducerea veteranului protopresbiter, P. O. D. Mihail Popovici. În numele ambelor comitete Dl Dr. I. Popovici, avocat în Orșova, salută Comitetul și pe presidentul Asociațiunei, prin o călduroasă vorbire, al cărei mic reasumat îl dăm în următoarele:

Reverendissime Dle president!

Onorat Comitet central!

Asociațiunea pentru cultura și literatura poporului român a descins de astădată pentru a doua oră prin părțile noastre bănatice. Insemnate și de o deosebită importanță sunt locurile acestea pentru noi, căci totă petricica — de-ar putea grăi, — multe ar putea enara despre gloria și vitalitatea strămoșilor noștri. Ați venit pe aceste locuri frumoase și interesante, de cari se lăgă tot odată multe evenimente istorice din trecut. Clasice sunt aceste locuri, clasică e și doina din fluierașului românului. Românul e conservativ, ține mult la datinile și obiceiurile sale. Astfel și-a putut păstra prin vîecuri limba sa ereziată dela străbunii sei, anticii romani!

Problema Asociațiunei e de a răspândi cultură și literatură în toate păturile sociale românești din patrie. Progresul făcut până acum e multumitor, grație stăruinței conducătorilor Asociațiunei, cari merită totă lauda și admirațiunea. Ca membru al comitetului arangiator mi-s'a dat mie onoarea a vă felicită de bună sosire. Vă zic dar un „Bine ați venit!” la malul Cernei celei bătrâne, cântate adese-ori în baladele lui *Iorgovan* (Hercule)!

Vii aclamări de „Să treiescă” la adresa presidentului și a Comitetului central.

Rev. Domn I. M. Moldovan, presidentul Asociațiunei, răspunde oratorului prin o vorbire cam de următorul cuprins:

Prea stim. Domni!

Vă mulțumim din inimă pentru ostenele și sacrificiile aduse pentru Asociațiunea culturală, ai cărei conducători suntem. Asociațiunea spre a-și putea împlini scopurile și problemele sale, poftesce și dela D-Vostră sacrificii atât morale, cât și materiale. Dar D-Vostră dedați sunteți cu sacrificii și mai mari. Căci ca bravi grăniceri vi-ați vîrsat sîngele cel mult apărându-vă moșia în contra păgănilor cutropitori. Și fiind-că și de astădată numai sacrificii aduceți față de instituțiunea noastră culturală, rog pe D-șeu să vă deie putere, răsplătindu-vă însutit jertfele aduse. Să trăiți la mulți ani fericiti!

(Va urma).

Din România

Conflictul româno-bulgar.

În chestia conflictului româno-bulgar e mult discutat, mai ales în presa opozițională a României, interviul unui corespondent dela „Kölnische Zeitung”, avut cu ministrul-president P. Carp.

Întrebat asupra conflictului, d. Carp a răspuns că guvernul român are altă atitudine de cât presa românească. Bulgaria urmărește scopuri nedorite de România, dar totuși discuțiile dintre ambele state nu ar fi

avut loc, dacă ramificațiile mișcării bulgărești, de demult pregătite, nu amenințau ordinea și siguranța personală a României.

Noi urmărim criminali prinși, ear rezultatele instrucției, întru cât am descoperit complotul premedios păcei balcanice urzit la Sofia, le-am comunicat puterilor interesate la menținerea păcei. Asemenea am dat Bulgariei ocazia să urmărească pe vinovații aflători pe teritoriul său.

Ast-fel România și-a îndeplinit datoria și respinge insinuarea că provocă și caută conflictul.

Dacă Bulgaria are poftă rășboinică, România n'are motiv s'o imiteze. România nu mobilizează nici un soldat, așteptând liniștită desvoltarea lucrurilor.

Întru cât instrucția a dovedit — termină d. Carp — că comitetul primejduște pacea, s'a lăsat puterilor sarcina demersurilor viitoare.

Cât pentru propriul teritoriu, România va și să asigure ordinea și siguranța. *Atitudinea Bulgariei față de comitetul macedo-bulgar nu va produce conflict; dacă însă criminalii din Sofia vor rămănea nepedepsiți, România va expulza pe toți bulgarii fără pasport, ear cei cu pasport vor fi supraveghiați polițienește.*

În timp ce România observă însă atitudinea corectă și calmă în afacerea acestui conflict, pretinzînd dela guvernul bulgar numai ceea ce în asemenea casuri ori-care stat e în drept a pretinde, Bulgaria dă încă tot pe grozavul. Deși nu are nici ce să deie de mîncare armatei, totuși concentrează mereu trupe la granița română. Astfel din *Ostrov* se raportează, că în satul *Vladimir* sunt 1200 de omeni, jumătate Bulgari armați și restul Turci fără arme, deore-ce autoritățile bulgare n'au încredere în acestia din urmă; în satul *Callpetru* sunt 2300 de omeni, cari stau în cuartire. Acolo sunt multe fortificații făcute de curînd. În casa unui bogat proprietar din localitate se află 20 de tunuri.

La *Medgidie-Tabia* sunt 16 tunuri așezate în baterie cu 60 de soldați bulgari, cari le păzesc. În *Silistra* sunt 2500 de soldați, grosul trupelor fiind transportat aiurea. În satul *Akadanlar* sunt 400 de călăreți, reparați prin casele locuitorilor și 300 de voluntari revoluționari armați tot ca și soldații. Aceștia au venit de acum două săptămîni. În satul *Curapunar* sunt 300 călăreți, ear în *Varna* și *Pasargic* sunt trupe numeroase.

Acesta e numărul exact ale forțelor Bulgarilor la frontieră. Poziția trupelor se schimbă zilnic.

De altcum trupele bulgare sunt în mare miserie; o pâne e împărțită la câte patru soldați; soldații desertază care cum pot și trec în România, plîngîndu-se de miserie și tratament rău, și cerînd să fie ori înrolați în armata română, ori puși la lucru.

Pe de altă parte în organul francez „L. Effort” din Geneva banda sarafovilor tractează chestia asasinării lui Mihailănu în ton foarte cinic și obraznic, debutînd cu insulte nouă la adresa României și zicînd la sfîrșitul articolului, că *România e gendarmul sultanului și agentul provocător al alianței triple*. Întru cât însă România e gendarmul cuiva și agent provocător, ori element de ordine, ar pute bulgarii să înțelgă din advertisementul primit de la Petersburg. Anume semioficiosa „Petersburkaja Vjedomosti” raportează, că contele *Lambsdorf*, șeful ministeriului de externe rusesc, a notificat guvernului bulgar, că va lăsa Bulgaria de tot în grija ei proprie, dacă nu se va grăbi să deie României satisfacția cerută.

O altă veste de puțină îmbărbătare pentru Bulgaria e știrea dată din Constantinopol, că guvernul turcesc a închis liceul bulgar din Monastir, fiind-că în cursul investigației făcute în chestia asasinării preotului Safov s'a constatat, că profesorii acelu liceu sunt agenții lui Saramov.

NOUTĂȚI

Promoție. Joi, în săptămîna trecută s'a promovat de doctor în medicină la facultatea din Budapesta, d-l Ioan Bucur, de origine din Săcădate. D-l Bucur, fiu de țeran, a fost stipendist al fundațiunei „Goșdu”. În tot decursul anilor de studii a fost unul dintre

cei mai sirguincioși la studiu și zelos întru spriginirea acțiunilor tinerimei române. Sperăm, ca și în viața practică se va dovedi un membru folositor al neamului său. Li dorim succese.

Din cauza sfintei sărbători Înălțarea S-tei Cruci, numărul proximal al fôiei noastre va apăre numai Sâmbăta viitoare.

Nouă profesora la școala „Asociațiunii”. Comitetul Asociațiunii în ședința de ieri a ales profesora pentru desen și calligrafie la școala de fete pe domnișoara Vlad.

Reuniunea română de muzică din Sibiu e convocată la adunare generală pe mâine (26 Septembrie n.) seara la 6 ore, în sala de la „Musikverein”. Obiectele de pertractat: raport general; censurarea socotelilor; budgetul anului 1900/1901; propuneri eventuale; alegerea comitetului; alegerea comisiunii pentru autenticarea protocolului adunării generale.

Dela reuniunea sodalilor. La „fondul de acuire a unei case proprii cu o hală de vânzare” a „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” au contribuit cu câte 20 bani:

Ioan Ivan, notar (Gurariului), Dr. George Prunaș, medic, Ecaterina Prunaș n. Rebegea, Ghiță și Cornel Prunaș (Orlat), Ilie Măcelariu, proprietar, Maria Măcelariu, Arsenie, Mărioara Măcelariu, școlăriță (Gurariului), George Romanul, protop., Milica Romanul Papiu, Aurel și Cornel Roman, juni, Alexandru Moldovan sen., George Ghila, presbiter (Deva), Constantin Cristiu învățător (Seliște), George Costea, vameș, Ana Costea, d-șora Maria Costea, George Costea, caporal Elena Buian, Paraschiva Buian, Elena Baci, Iacob Cărătuș, sod. măsur, Ioan Petrașcu, croitor, Vasile Morariu, expres, Ioan Morariu, pantofar, Ioan Bolta, sodal cismar, George Ucenic, sodal măsur, Ioan Chirca, proprietar, Ioan Simtion, sergent, Nicolau Gabor, măiestru petrar, Eugenia Bologa, școlăriță.

Teatru în Brad. Sâmbătă (29 Septembrie st. n.) se va da în Brad la hotelul „Central” o reprezentațiune teatrală, urmată de petrecere cu dans, din al cărei venit o parte e destinată pentru fondul „Convictului” dela gimnasiul gr. or. din Brad. Se va juca piesa „O scrisoare pierdută” comedie de I. L. Caragiale. Inceputul la 7½ ore. Intrarea: loc I. 1 fl., loc II. 80 cr., parter 60 cr., pentru copii 30 cruceri.

Explosie la topitoarele din Calan. Joi (20 Septembrie n.) la topitoarea de fer din Calan (Puszt-Kalán) în comitatul Hunedorei a explodat cuptoriul cel mare, omorînd doi oameni și vulnerând grav cincisprezece

Juvenal Stefanelli, profesor de religiu-ne gr. or. la gimnasiul de stat din Cernăuți, la cerere proprie a fost trecut la pensie.

O nouă sărbătoare națională în Sârbia. Fôia oficială a Sârbiei publică un caz contrasemnă de toți ministrii, prin care ziua de 24 Septembrie, ziua nașterii noii regine, e decretată zi de sărbătoare națională.

De la comitatul Sibiuului. Oficiul de vicecomite al comitatului Sibiu cu publicațiunea dto 18 Septembrie Nr. 17175 din 1900 face cunoscut, că comisiunea verificătoare chemată a rectifica lista membrilor virilisti ai comitetului municipal, își va ține ședințele în biroul protonotarului comitatens în 2 și 3 Octobie st. n. În aceste zile lista va fi espusă spre vedere publică, și totatunci se pot face eventualele reclămări, în scris ori verbal, pentru susceperie în listă.

În sensul §-ului 27 al art. de lege XXI. din 1886 toți cari voiesc a profita de favorul §-ului 26 al legii menționate sunt poțiti a-și documenta în decursul ședințelor, verbal ori în scris, îndreptățirea de a li-se computa contribuția dublu, altcum vor rămâne de astădată lipsiți de acest favor. Conspetele de dare, cari servesc de basă la rectificarea listei virilistilor, sunt espuse în biroul protonotariului, putându-se face reclămări contra lor până în 1 Octomvrie. Lista virilistilor statorită se va afișa în 6 Octomvrie a. c. la casa comitetului și se va espune vederei publice în decurs de 15 zile în cancelaria protonotariului comitatens. Recursele contra ei se pot subșterne în terminul acesta la comisiunea revizitoare permanentă.

Comitetul municipal al comitatului Alba-inferioară pe 27 Septembrie st. n. e convocat la adunare generală extraordinară în Aiud. Întră obiectele puse la ordinea zilei e și rescriptul ministrului de agricultură în chestia inactivării art. de lege XVII din 1900 despre statificarea veterinagiului, având adunarea să facă ministrului propuneri cu privire la numărul, teritoriul de activitate și sediul veterinarilor de pe teritoriul comitatului. Apoi aprobarea contractului de arândă încheiat întră orașul Ocna-Sibiului și casina de acolo; hotărâre asupra recursului dat contra alegerii de notar în Oieidea; conculsul reprezentanțelor comunale din Făget (M. Bükkös) și Uzd pentru înființarea de biblioteci populare etc.

La facultatea teologică din Cernăuți e numit profesor extraordinar la catedra de dogmatică specială predicatorul catedral Dr. Ștefan Șaghin, ear' în locul seu e numit predicator Dr. Orest Popescul, catechetul de la școala poprală din Cernăuți.

† Augustin Mada. Marți în 18 Septembrie st. n. a trecut la cele eterne clericul absolut Augustin Mada din Băba, tractul Deeșului, în urma unui morb greu de tifus. În mormântarea i-s'a făcut Joi, luând parte la acest trist ceremonial public numeros și distins. Il plâng părinții, rudeniile și cunoscuții. Trist și deprimător e cazul pentru noi, colegii lui, cari 3 ani de zile am petrecut la olaltă, ducând o viață frumoasă și plină de iluzii, în seminariul archidieceșan. Trist și deprimător este din acea cauză, că fratele Mada este al 3-lea coleg, care în vara acăsta, după absolvarea cursurilor clericale, ne-a părăsit și a plecat în cărările de unde nu mai este întorcere. (Un coleg).

Cas de mörte. Mircea D. Monole, fiul de 6½ ani al parochului gr.-or. din Têrlungeni, a răposat alaltăieri. În mormântarea i-se face azi la 2 ore p. m.

Șahul și sultanul. În călătoria sa prin Europa șahul era să cerceteze și pe sultanul în Constantinopol, dar planul acesta s'a abandonat definitiv, din cauză, că nu s'a putut ajunge la înțelegere în privința ceremoniilor de primire. Ambii sunt suverani, dar sultanul ca succesor legal al profetului și calif, nu recunoște șahului egalitate de rang, pe când șahul, de altă parte, nu voește să se recunoască inferior în rang sultanului. Astfel înțelnirea plănuită a rămas baltă.

A cincea Evanghelie și cuvintele lui Christos. Numărul mai nou al *Revue des Revues* dă scire despre o senzațională descoperire. Anume, trei profesori dela universitatea din Strassburg: *Spiegelberger, Schmidt și Jacoby* au descoperit două fragmente din evanghelia a cincea. Universitatea din Strassburg a ajuns adecă zilele acestea în posesiunea alor două volume de papirus, cari după opiniunea profesorului *Jacoby* conțin a cincea *Evanghelie*, acea *Evanghelie* despre care fac amintire și sfinții Hyppolit și Epifan în scrierile lor.

Intr'unul din papire se descriu *patimile lui Christos*, ce le-a suferit în grădina Ghetisimani. Descrierea acăsta difere cu totul de cea de până acum. În celalalt papir se enăreză *învierea*, numai cât descrierea acăsta este foarte mancă.

Deodată cu descoperirile acestea vine știre și despre o altă descoperire interesantă. Sfântul Ioan anume în evanghelia sa, după enararea scenei adulterului scrie (VIII. 8—9—10): „Și earăși plecându-se jos scria pe pământ. Ear ei după-ce auziseră acestea, și muștrându-se de cuget, eșiră unul câte unul începând dela cei mai bătrâni până la cel din urmă; și a rămas Iisus și muiera în mijloc. Ear ridicându-se Iisus și nevăzând pe nimenia afară de muiere, zise ei: Muier, unde sunt părșii tei? nimeni nu te-a osândit?”

În multe feliuri și chipuri au explicat deja cuvintele acelea, cari Iisus le-a scris pe pământ. Dar acum Gregory, profesor la universitatea din Lipsca, declară cu totă hotărârea, că a aflat cuvintele lui Christos. După dînsul Mântuitorul a scris următoarele în pulvere:

„Ebdad a omorît pe amicul seu Modar în pustie. Horan a făcut cu înșelăciune pe muiera lui Bunan să fugă cu el. Pe muiera lui Arvet o au silit să cedeze locul pentru Munan”.

Acăsta a fost cauza, că toți au eșit, fiind-că toți s'au simțit vinovați.

Șahul în Viena și Budapesta. După petrecere de patru zile în Viena ca ôspe al M. Sale împăratului și rege al nostru, Șahul Persiei a sosit a sêra cu trenul de 7 ore la Budapesta, fiind întâmpinat la gară de archiducele Iosif August și condus, în trăsură de curte, la cuartirul ce i-se arangiasse la hotel Hungaria. În Viena întră alte onoruri făcute exoticului ôspe, s'a dat Vineri mare prânz de curte, la care au luat parte toți archiducii și archiducesele aflătoare în Viena, ministrii comuni ai monarchiei, ministrul-preșident al Austriei, ministrul-president al Ungariei, dignitarii civili și militari ai curții imperiale și suita șahului. Locul de onore la masă l' ocupa șahul, la stânga lui ședea împăratul, iar la dreapta archiducesa Isabella. Sêra a fost reprezentațiune de gală la opera de curte.

Câți ani trăiește un cal? Sêptemăna trecută a murit în Aiud un cal, care conform afirmării câtorva ômeni demni de încredere, era de cincizeci și unu de ani. Stăpânul calului spunea că l' avea de 35 ani și când îl cumpăraseră încă era deja cal bătrân.

Armata lui Waldersee. Sêptemăna trecută a sosit la Hongkong în China contele Waldersee, spre a lua comanda supremă asupra trupelor europene. De cumva puterile nu se vor certa înainte de a-și începe Waldersee activitatea, va avé sub comanda sa următoarea armată: Din partea Germaniei 15¼ bataliône de infanterie, cu 4 companii de cavalerie și 11 baterii de tunuri, de tot 22.000 soldați cu 62 tunuri; din partea Francei 16 bataliône, cu 2 companii de cavalerie și 13 baterii de tunuri, de tot 17.000 de soldați cu 76 tunuri; din partea Japoniei 12 bataliône cu 3 companii de cavalerie și 10 baterii, de tot 16.000 soldați cu 58 de tunuri; din partea Rusiei 12 bataliône, cu 3 companii de cavalerie și 3 baterii, de tot 15.000 soldați cu 22 tunuri; din partea Statelor-Unite 6 bataliône cu 14 companii de cavalerie și 8 baterii, de tot 10.000 soldați cu 48 tunuri; din partea Angliei, cea mai superbă și cea cu mai mari interese în China, 8 bataliône cu 4 companii de cavalerie și 3 baterii, de tot 7300 soldați cu 12 tunuri; din partea Italiei 2 bataliône de infanterie și 1 baterie, de tot 2100 soldați și 4 tunuri, ér din partea Austro-Ungariei 300 soldați matrozi.

Sinagogă într'un orfeu. Eri s'au început sărbătorile mari ale evreilor, având ei să serbeze eri anul nou, azi sărbătorea „Rosch-Haschono”, ear' în 3 Octobie „Jom-kipur”. La aceste sărbători totă suflarea jidovăscă merge la biserică, și cum în Cluj sinagoga e cu mult prea mică, de cât se pôtă cuprinde pe toți credincioșii legii moisaice ai Clajului, comitetul comunității religioase a închiriat orfeul „Ujvilág” și l'a adaptat în sinagogă.

Știri mărunte. Tinêrul Dr. Aurel Vlad și-a deschis cancelarie advocațială în Deva. — De la comitatul Hunedoarei s'a înaintat rugare la ministrul de comerț pentru a introduce pe linia ferată *Simeria-Piski* vagon sistem nou, în locul celor vechi de sistem cu ușă la fie-care cupeu. — De pe Têrnave, valea Murêșului, Pian și din părțile Bistriței se scrie, că în anul acesta recolta viilor promite a fi abundantă. — În Peștea a ars scrum făuriștea și casa unui biet taur, cu tot ce avea în ea. Focul s'a escat din schinteile din făuriștea, de la cari s'a aprins urloiul, apoi făuriștea și casa. — Vineri (28 Septembrie n.) se va ține în Brașov têrg pentru aprovizionarea miliției cu cai de călărit. Se vor cumpăra cai în vârsta de 4—7 ani. — Joi (27 Septembrie n.) reprezentanța orașului Sibiu va ține ședință. Întră obiectele puse la ordinea zilei e și rescriptul comandei de corp în chestia clădirei grajdurilor de remonță. — La minele de cărbuni de la *Anina* s'a descoperit, la adâncime de 400 metri, un bogat strat de cărbuni.

Daruri de Crăciun pentru sêraci.

„Mila dată seracilor te curăță de păcate, îți câștigă îndurare și viață vecinică.” *

Cu considerare la numărul de tot mare al sêracilor nostri (copii de școlă, ucenici, vêduve, etc.), subscrisul comitet la finea anului trecut a pus la cale între inimile îndurătoare o modestă colectă în bani, alimente și îmbrăcăminte, ce s'au împărțit în ajunul Nașterii Domnului nostru Iisus Christos ca daruri de Crăciun între sêracii nostri.

Din acăstă colectă parte li-s'a făcut după puțință la peste 300 copii seraci, vêduve și ômeni lipsiți.

La distribuirea, darurilor, carea n'a fost lipsită de scene mișcătoare, am trebuit să facem durerăsa experiență, că cu mult prea puțin am adunat, de cât se fim în pozițiune să ajutăm și numai în parte pe toți aceia, cari cu drept cuvânt ar fi trebuit să fie miluiți.

Din acest motiv am luat hotărâre să continuăm și pe viitor împărțirea de daruri și să punem de pe acum la cale colectarea de bani și de vestminte.

Un comitet din damele corului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” a primit cu multă prevenire sarcina de a năsta în ajutor și de a colecta în acest scop.

Împărțirea darurilor pentru anul de față o vom face în mod de tot sărbătoreș în prezența tuturor acelor, cari au durere pentru cei lipsiți.

Ne permitem a apela și pe acăstă cale la inimile generôse, rugându-le, ca din prisosul lor să contribue cu cât de puțin la alinarea suferințelor seracilor nostri.

Lacrimile vêrsate de sêracii nostri, vor servi de cea mai înaltă recompensă pentru toți aceia, cari ne vor face posibilă acăstă manifestare a simțului și datorinței creștinești.

Sibiu, 11/24 Septemvie 1900.

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”.

Victor Tordășianu
președinte.

Ioan Apolzan
notariu.

*) Inscriptia pe Icoana Maicii Domnului, din localul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”.

Cărți și reviste.

Au apărut:

„Din estetica tragicului” de prof. Dr. Iosif Blaga; retipărire din „Transilvania” Nr. VI din Iunie 1900. Sibiu, tipografia archidieceșană.

„Discurs comemorativ” ținut de prof. Dr. I. Blaga la parastasul celebrat în biserica Sf. Nicolae din Brașov pentru fondatorii și binefăcătorii gimnasiului românesc, cu ocaziunea jubileului de 50 ani al gimnasiului, în 28 Iunie st. v. 1900. Brașov, tipografia A. Murășianu.

Candela, revistă bisericească-literară, redactată în Cernăuți de profesorii Dr. Emilian Voitschi și Isidor Vorobchievici, anul XIX Nr. 9 (Septembrie), având următorul sumar: Argumentul cosmologic și fisco-teologic sau teologic pentru esistența lui Dumnezeu, de prof. Dr. Vasile Găina; „Dogma despre incarnațiune după doctrina bisericii ortodoxe, de Dr. Ștefan Șaghin; „Indicațiuni practice cum să proceadă învățătorul la împărțirea învățământului din religiune pe basa catichismului mic în clasa I. și II. a școlilor primare”, de Bendas; predice și știri bisericești.

Spitalul, revistă medicală bisepțemănală, redactată în București, Nr. 16 dto 1 Septembrie v., având sumarul; „Câteva determinațiuni nervôse ale paludismului”, de Dr. D. Tătușescu; „Trei histeroctomii abdominale totale pentru infecțiune puerperală”, de C. Poenariu; al XIII congres internațional de medicină ținut la Paris (resumate).

Nr. 373/900.

[180] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile cu câte un învățătoriu din comunele mai jos însemnate se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Șesuri, cu salariu anual de 600 corone, cuartir și lemne de foc
2. Țerșel, cu salariu anual de 600 corone, cuartir și lemne de foc.

Petițiunile de concurs, instruate conform normelor din vigore, se se așternă subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis.

Brad, la 2 Septembrie, 1900.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Zarandului.

Vasilie Damian
protopresbiter.

16697/1900 sz. I.

[181] 1

Hirdetmény.

A szelistye-alamori t. h. közút kezdőpontján lévő I. számú hid újból-építésére vonatkozó munkák biztosítása céljából 1900 évi október 5-én délelőtti 9 órára Szabvármegye alispánjánál a vármegyei háztanácskozási termében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás kihirdetetik.

A versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy a fenti munkákat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az előírányzott 4449 k. 82 f. költség után számított és a részletes feltételekben előírt 5%-os bántépénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatokat a kitűzött nap 9 órájáig a vármegye alispánjánál annyival inkább adják be, mert a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a szabvármegyei építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Nagyszeben, 1900 évi szeptember 22-én.

Reissenberger
alispán.

Un nou tratament contra tuberculozei.

În Palermo interesul merge crescând în jurul descoperirii profesorului G. Bandiera, distinsul chemist, al cărui laboratoriu este situat în strada Tornieri. În partea ultimă a secolului trecut, specialiștii și-au dedicat totă activitatea lor a descoperi un nou remediu curativ, un specific capabil de a combate tuberculoza, bronchita și catarele pulmonare, bôle, cari conduc jumătate omenimea la o morțe sigură.

Tratamentul opus tuturor acelora cari s'au experimentat până în prezent, este basat pe acțiunea promptă de produse chimice eficace; de fapt respirațiunea bolnavului devine mai liberă, expectorațiunea mai ușoară. Prin urmare frigurile scad, apetitul revine și puterile se măresc. Experiențele făcute până în prezent au întrecut toate așteptările.

Acest gen nou de antiseptic împiedică lăfșirea ulterioară a baccililor și scutesce organismul de infecțiuni nouă. Numeroși medici au felicitat pe inventatorul; telegrame, epistole sosesc neîncetat profesorului Bandiera, cerând toți câteva sticle din excelentul remediu, căci fiecare bolnav voescă a face o încercare cu el. Chemistul specialist, un om filantrop, se grăbește a satisface dorințelor fiecăruia.

Noi înțelegem, că încă în anul acesta, profesorul Bandiera va expune productul său Societății de medicină. Într'aceea mulțumim inventatorului în numele umanității suferinde și dorim, ca noul tratament să poată contribui la gloria Italiei și a orașului Palermo, unde devotatul Bandiera studiază și lucrează.

[127] 9

Redactor prov. Dr. Elie Cristea.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

$\frac{1}{2}$ Flacon fl. 6. —, $\frac{1}{2}$ Flacon fl. 3.50. delătură toate umflăturile și depunerile de grăsimi fără să vatăme părului. Întărește nervii atacați și slăbiți, delătură și distruge toate nodurile în mușchi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra aricături umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturei picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvânt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus escelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a se folosi la toate suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

$\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 2. $\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate numeroase nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Să se ceară numai preparate de ale lui Hotter și să nu se primescă altele. Deposit în farmacii și Drogerii.

Deposit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la Dr. Leo Egger & J. Egger Farmacia Palatinului VI Váci körút 17 și la farmacia Iosif Török Bpsta VI Kiraly utca 12.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și mușchii până la bătrânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal să presteze cele mai mari strapații și fugi, să înțelege după frecare cu fluidul „Training“.

Să mai folosește cu succes uimitor la toate urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mâncare și cu acesta prosperarea porcilor, foarte acomodat în contra orbalțului (brâncă); Nr. II este de a se întrebuința la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra opririi udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 43—104

In *Tipografia archidieceșană*
a apărut:

ACAFISTUL

Preasânței

Născătoare de Dumneșeu

și

alte rugăciuni

urmate de Sinaxarin pentru tot anul și Pășchalie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat . . . fl. —.85
jumătate pânză . . . „ 1.05
în piele roșie . . . „ 1.25
Ediția fină în piele neagră . . . 2.—
piele chagrin „ 2.60
în mătase „ 3.85

Se află de vânzare la

Librăria Tipografiei archidieceșane,
Sibiiu.

In *Tipografia și Librăria*
archidieceșană au apărut

Treptele formale

ale

învățământului

de

Dr. Petru Șpan.

Prețul 1 C. 60 fl

Se pot procura din

Librăria tipografiei archidieceșane
Sibiiu.

La *Librăria Tipografiei archidieceșane* se află

3 prapori gata

ca mostre: unul de mătase grea damast, mărimea 85/155 cm. și costă 128 cor., unul de camgarn fin, mărimea 120/175 cm, costă cor. 108, ér al III-lea din pânză de în cer-nită foarte trainic și frumos, mărimea 120/170 cm. cu 63 cor. Toți sunt fără prăjină, cu prăjină se adauge la prețurile indicate încă câte 10 cor. Se primesc însă și comande pentru alte mărimi cu ori și ce fel de icône. Observăm, că praporii sunt fiecare din câte o singură bucată și icônele sunt pictate pe însași stofa praporelui, praporii din multe bucăți costă cu mult mai puțin.

A eșit de sub tipariu în *Tipografia archidieceșană*:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la *Tipografia și Librăria archidieceșană în Sibiiu* cu prețurile: broșat 7 cor., legat 9-50 cor., ediție de lux broșat 8 cor., legat după cum se comandă.

„Dotățiunea Clerului“.

(Avis preoțimei noastre.)

Este știut, că *articolul de lege XIV. din 1898 despre întregirea venitelor parohiale*, întră în valoare cu 1 Ianuarie n. 1899. Corporațiunea noastră supremă bisericească, mărîtul congres național-bisericesc, s'a pronunțat deja pentru acceptarea sumelor de întregire, dacă înaltul guvern al țerei le va pune la dispoziția consistoriilor eparchiale spre împărțire fără condițiuni umiltore pentru biserică și clerul ei. Astfel — fiind timpul înaintat — Consistoriile eparchiale, întrucât nu au făcut deja, vor trebui să facă pașii de lipsă pentru adunarea datelor privitoare la venitele sigure ale singuraticelor parohii, ca astfel să se poată judeca pe base de date temeinice. Ca să se poată purcede în chip corespunzător la umplerea datelor de lipsă și să se poată induce toate fără eventuala păgubire a celor îndreptățiți, este fără îndoială necesar, ca se cunoscă toți parohii,

legea însași,

în toate amănuntele ei. În scopul acesta a tradus dl Dr. *Elie Cristea* acest articol de lege, pe care îl recomandăm în atențiunea tuturor, pe cari îi privesce. Dar chiar și după regularea generală a ches-țiunei de întregire legea aceasta va fi pentru toți oficialii bisericeii de o permanentă necesitate, căci dinlic se va ivi trebuința de a o consulta. Traducerea a apărut în tipografia archidieceșană și se pôte procura cu prețul de 20 cr. + 3 cr. pentru porto, atât dela traducător, cât și dela librăria archidieceșană.

Multe dispozițiuni din lege se esplică și lămuresc prin

Instrucțiunea

care de asemenea se află la librăria archidieceșană.

Iară pe lângă acestea aruncă o deosebită lumină asupra acestei chestiuni voluminoasă broșură intitulată

„Dotățiunea Clerului“

de *Ilie Dimurseni*.

apărută asemenea în tipografia archidieceșană. Costă 1 coronă.

Din această instructivă broșură se va putea clerul nostru lumina asupra punctelor mai grave din amintita lege și astfel în activitatea sa parohială va putea fi orientat și va putea sci, cum are să purcedă, ca să rămăe și pentru viitor acel factor independent în organismul bisericeii și neamului nostru, dela care toți mai mult aș-țéptă desvoltarea și promovarea intereselor noastre de progres continuu.

Editura și tipariul tipografiei archidieceșane,